

Elementy coachingu w pracy zawodowej nauczyciela

Przewodnik dla nauczycieli

na podstawie projektu „Nauczyciel jako trener, mentor, coach” realizowanego przez Powiatowy Zespół Szkół nr 1 we współpracy z Univeral Mobility z Hiszpanii

Nr projektu: 2022-1-PL01-KA121-SCH-000054523

Nr akredytacji: 2020-1-PL01-KA120-SCH-095552

„Projekt wspierany finansowo przez Komisję Europejską. Komisja nie ponosi odpowiedzialności za materiały i treści w nim zawarte.”

Wprowadzenie

Czym jest coaching i jak może pomóc w pracy nauczyciela?

Coaching jest procesem, który ma na celu wsparcie i rozwój jednostki w osiągnięciu określonych celów. W przypadku nauczyciela, coaching może pomóc w rozwoju zawodowym poprzez identyfikację indywidualnych potrzeb i obszarów do poprawy, a także opracowanie strategii, które pomogą w osiągnięciu tych celów.

Wykorzystanie coachingu w pracy nauczyciela może pomóc w różnych obszarach. Po pierwsze, coach może pomóc nauczycielowi zidentyfikować swoje mocne strony i umiejętności, co może prowadzić do większej pewności siebie i zwiększenia satysfakcji z pracy. Drugim aspektem może być wsparcie w identyfikacji obszarów do rozwoju i opracowaniu planu działania, który pomoże nauczycielowi rozwijać te umiejętności. Nauczyciel może również otrzymać wsparcie w radzeniu sobie z wyzwaniami i trudnościami w pracy, poprzez konsultacje z coachem.

Korzyści płynące z zastosowania coachingu w praktyce zawodowej nauczyciela są liczne. Po pierwsze, coaching może pomóc w zwiększeniu skuteczności nauczania, poprzez identyfikację i rozwój umiejętności pedagogicznych. Nauczyciel może również zyskać większą pewność siebie i możliwość lepszego radzenia sobie z sytuacjami trudnymi czy konfliktowymi w szkole. Oprócz tego, coaching może pomóc w wypracowaniu harmonii między pracą a życiem osobistym, co ma znaczenie dla zdrowia psychicznego i ogólnego zadowolenia z życia.

Zastosowanie coachingu w pracy nauczyciela może także prowadzić do podniesienia efektywności pracy nauczyciela, poprzez zwiększenie zaangażowania i motywacji do rozwoju. Nauczyciele, którzy korzystają z coachingu, mogą również zyskać pewność siebie, co wpływa na polepszenie relacji z uczniami, rodzicami i innymi pracownikami szkoły.

Podsumowując, coaching może być wartościowym wsparciem w rozwoju zawodowym nauczyciela. Dzięki jego zastosowaniu nauczyciel może zyskać większą świadomość swoich mocnych stron i obszarów do rozwoju, a także otrzymać wsparcie i narzędzia, które pomogą mu skuteczniej wykonywać swoją pracę. Korzyści płynące z zastosowania coachingu w praktyce zawodowej są liczne i dotyczą zarówno uczniów, jak i samego nauczyciela.

Rola nauczyciela w dzisiejszym świecie

Rola nauczyciela w dzisiejszym świecie jest niezmiernie istotna i pełna wyzwań. Nauczyciel ma za zadanie edukować i kształtować młode umysły, przygotowując uczniów do pełnego i satysfakcjonującego życia. Oto kilka kluczowych aspektów roli nauczyciela dzisiaj:

Edukacja: Nauczyciele są odpowiedzialni za przekazywanie wiedzy i umiejętności uczniom w różnych dziedzinach. Muszą dostosować swoje metody nauczania do indywidualnych potrzeb uczniów, aby zapewnić jak najlepsze efekty kształcenia.

„Projekt wspierany finansowo przez Komisję Europejską. Komisja nie ponosi odpowiedzialności za materiały i treści w nim zawarte.”

Wychowanie: Nauczyciele mają również ważną rolę w wychowywaniu uczniów. Poprzez swoje postawy i wartości, nauczyciele mogą wpływać na rozwój uczniów, ucząc ich zasad szacunku, odpowiedzialności i współpracy.

Motywowanie: Nauczyciele mają za zadanie motywować uczniów do nauki i rozwoju. Muszą znaleźć sposoby, aby zainteresować uczniów i przekazać im znaczenie zdobywania wiedzy.

Indywidualizacja: Obecnie nauczyciele naciskają na indywidualizację nauczania, czyli dostosowanie metody nauczania do indywidualnych potrzeb każdego ucznia. To wymaga większej uwagi i czasu poświęconego nauczycielowi, ale pozwala uczniom na bardziej efektywne przyswajanie wiedzy.

Technologia: W dzisiejszym świecie technologia odgrywa coraz większą rolę w edukacji. Nauczyciele muszą być zaznajomieni z nowymi technologiami i umieć je wykorzystać w swojej pracy, aby uatrakcyjnić naukę i przygotować uczniów do korzystania z nowoczesnych narzędzi.

Rola wzorca: Nauczyciele mają również duże znaczenie jako wzorce dla uczniów. Są osobami, które mają wpływ na życie uczniów i mogą służyć jako inspiracje i mentor.

Podsumowując, rola nauczyciela w dzisiejszym świecie edukacji nie ogranicza się jedynie do przekazywania wiedzy. Nauczyciel pełni również rolę trenera, mentora i coacha dla swoich uczniów.

Jako trener, nauczyciel pomaga swoim uczniom rozwijać umiejętności i zdolności w różnych dziedzinach. Przykładowo, w sporcie nauczyciel funkcjonuje jako trener, który prowadzi treningi i pomaga zawodnikom osiągać swoje cele. Podobnie w innych dziedzinach, nauczyciel może pomagać uczniom rozwijać umiejętności muzyczne, artystyczne, matematyczne itp. W tej roli nauczyciel stawia wyzwania uczniom, motywuje ich do ciężkiej pracy i wspiera ich w osiągnięciu sukcesów.

Jako mentor, nauczyciel pełni funkcję przewodnika dla swoich uczniów. Mentorstwo polega na dzieleniu się doświadczeniem i wiedzą z młodszymi osobami. Nauczyciel jako mentor może udzielać rad, udostępniać swoje zasoby i wspierać uczniów w podejmowaniu kluczowych decyzji. Przez swoje doświadczenie i wiedzę, nauczyciel może pomóc uczniom zrozumieć ich zainteresowania i cele, oraz wskazać im właściwą drogę do ich osiągnięcia.

Jako coach, nauczyciel działa w sposób bardziej indywidualny, skupiając się na rozwoju osobistym i motywacji swoich uczniów. Coach to osoba, która zadaje pytania i prowokuje myślenie, pomaga uczniom odkryć i rozwijać ich potencjał. Nauczyciel jako coach może wspierać uczniów w ustanawianiu celów, planowaniu działań i monitorowaniu ich postępów. Co więcej, nauczyciel jako coach stawia nauczanie nauczania, pomagając uczniom rozwinąć umiejętności samodzielnego uczenia się i radzenia sobie w różnych sytuacjach edukacyjnych.

Nauczyciel jako trener, mentor i coach jest kluczową postacią w życiu swoich uczniów. Poprzez swoją wiedzę, doświadczenie i wsparcie emocjonalne, nauczyciel pomaga uczniom odnaleźć swoje pasje, rozwijać umiejętności i osiągać sukcesy. Dzięki tym rolom, nauczyciel może nie tylko wpływać na rozwój intelektualny swoich uczniów, ale również na ich rozwój osobisty i emocjonalny.

Cykl Kolba

„Projekt wspierany finansowo przez Komisję Europejską. Komisja nie ponosi odpowiedzialności za materiały i treści w nim zawarte.”

Cykl Kolba to strategia nauczania, która skupia się na kilku ważnych etapach procesu uczenia się. Ten cykl jest często stosowany w nauczaniu przedmiotów ścisłych, takich jak matematyka i nauki przyrodnicze, ale może być również dostosowany do innych dziedzin.

Pierwszym etapem cyklu jest wprowadzenie nowego materiału. Nauczyciel przedstawia nowe pojęcia, terminy i koncepcje, wyjaśnia ich znaczenie i związek z wcześniej zdobytą wiedzą. Ważne jest, aby uczniowie zrozumieli nowe informacje i byli gotowi na ich dalszą naukę.

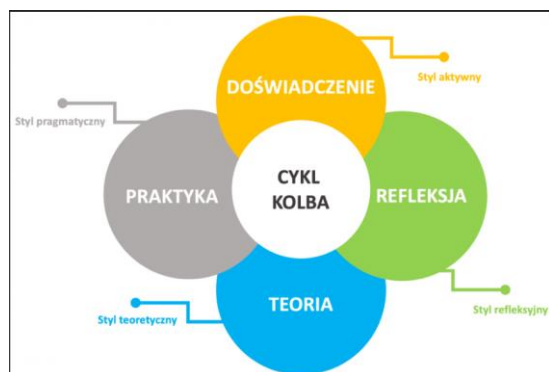
Kolejnym etapem jest praktyka. Uczniowie mają szansę samodzielnie stosować nowe pojęcia i umiejętności. Mogą to robić przez rozwiązywanie zadań, wykonywanie eksperymentów lub udział w symulacjach. W tym etapie nauczyciel powinien udzielać wsparcia i wykonuje działania interaktywne z uczniami, aby utrwalić nową wiedzę.

Trzeci etap to skoncentrowane ćwiczenie. Uczniowie otrzymują więcej zadań, aby utrwalić i pogłębić swoją wiedzę. W tym etapie nauczyciel może zastosować różne techniki, takie jak ćwiczenia grupowe lub indywidualne. Ważne jest, aby uczniowie mieli wystarczająco dużo czasu i okazji do praktykowania nowych umiejętności.

Kolejnym etapem jest retrospekcja. Nauczyciel i uczniowie dokonują przeglądu materiału, który został przedstawiony w cyklu. W tym etapie uczniowie dzielą się swoimi doświadczeniami, pytają o niejasności i wyjaśniają trudności, jakie napotkali. Ta refleksja pozwala nauczycielowi ocenić, jak dobrze uczniowie przyswoili nowy materiał i jakie działania należy podjąć, aby wzmocnić jego zrozumienie.

Ostatnim etapem cyklu kolba jest ekspansja. Nauczyciel i uczniowie identyfikują dodatkowe źródła informacji i umiejętności, aby poszerzyć i pogłębić swoją wiedzę na temat materiału. Mogą to być badania internetowe, czytanie dodatkowych źródeł, prowadzenie eksperymentów lub dyskusje z ekspertami. Ten etap ma na celu rozwinięcie wiedzy uczniów o dany temat i zachęcenie ich do samodzielnej eksploracji.

Wszystkie etapy cyklu kolba są ważne i wzajemnie powiązane. Wprowadzenie materiału, praktyka, skoncentrowane ćwiczenia, retrospekcja i ekspansja tworzą kompleksowy proces uczenia się, który daje uczniom możliwość zdobycia i utrwalenia nowej wiedzy.

CYKL KOLBA W PRAKTYCE:

Cykl Kolba – zastosowanie na lekcji języka angielskiego

1. Doświadczenie: Uczniowie czytają tekst i podkreślają rzeczowniki związane z jedzeniem.

Podkreślone słowa wpisują na podstawie dotychczasowej wiedzy do tabeli w kategoriach:

„Projekt wspierany finansowo przez Komisję Europejską. Komisja nie ponosi odpowiedzialności za materiały i treści w nim zawarte.”

rzeczowniki policzalne i rzeczowniki niepoliczalne.

2. Refleksja: Uczniowie szukają cech wspólnych rzeczowników przypisanych do poszczególnych kategorii, starają się wyprowadzić regułę na podstawie przykładów.

3. Wiedza (teoria): Uczniowie konfrontują wyprowadzone przez siebie zasady z teorią przedstawioną w podręczniku. Uzupełniają ewentualne luki w swoich własnych obserwacjach. Tworzą notatkę.

4. Zastosowanie: Uczniowie uzupełniają luki w tekście (odpowiednie przedimki, określenia ilościowe, liczba), wykorzystując poznane zasady. Następnie wymieniają się zeszytami i sprawdzają prace kolegów z ławki.

Cykl Kolba – zastosowanie na lekcji języka niemieckiego

1. Wprowadzenie

Nauczyciel przedstawia cel lekcji, którym jest stosowanie czasu przeszłego Perfekt w języku niemieckim.

Nauczyciel wprowadza temat poprzez zadanie pytania lub wyświetlanie obrazków związanych z tematem, np. "Jak spędziłeś/aś wakacje?"

2. Rozgrzewka

Nauczyciel dzieli klasę na dwie grupy i przydziela każdej z nich inną stronę sali. Następnie wypowiada zdania w języku niemieckim, a uczniowie muszą odpowiedzieć stosując czas przeszły Perfekt. Jeśli uczniowie odpowiedzą poprawnie, to przechodzą na drugą stronę sali. Jeśli odpowiedzą błędnie, to zostają na swojej stronie. Celem jest, aby wszyscy uczniowie znaleźli się na jednej stronie sali.

3. Ćwiczenia

a. Nauczyciel dzieli klasę na małe grupy i przydziela każdej z nich inny tekst w języku niemieckim, który zawiera wiele zdań w czasie przeszłym Perfekt. Uczniowie muszą przeczytać teksty i znaleźć zdania w czasie przeszłym Perfekt. Następnie uczniowie mają kilka minut na przygotowanie krótkiej prezentacji, w której użyją zdania w czasie przeszłym Perfekt, opisując coś, co zrobili w ostatnich dniach. Każda grupa musi wybrać jednego reprezentanta, który przedstawi swoją prezentację przed całą klasą.

b. Nauczyciel organizuje ćwiczenie ruchowe, w którym uczniowie muszą wykonywać różne czynności fizyczne, takie jak machanie rękami lub kroki taneczne, kiedy nauczyciel mówi zdanie w czasie przeszłym Perfekt.

Nauczyciel wypowiada zdania, np. "Ich habe gestern im Park Fußball gespielt" (Wczoraj grałem w piłkę nożną w parku), a uczniowie muszą wykonywać odpowiednie ruchy.

5. Podsumowanie

Nauczyciel podsumowuje lekcję, zwracając uwagę na cel lekcji i osiągnięcia uczniów. Uczniowie mają okazję zadać pytania dotyczące materiału, który został omówiony podczas lekcji, a nauczyciel udziela odpowiedzi.

„Projekt wspierany finansowo przez Komisję Europejską. Komisja nie ponosi odpowiedzialności za materiały i treści w nim zawarte.”

Ten scenariusz lekcji języka niemieckiego wykorzystuje cykl kolba, czyli różne metody i zadania, które angażują uczniów w aktywne korzystanie z języka niemieckiego i powtarzanie materiału w ciekawy sposób. Dzięki temu uczniowie mają okazję stosować czas przeszły Perfekt w różnych kontekstach i w różnych formach, co przyczynia się do efektywnego uczenia się i utrwalania materiału.

Cykl Kolba – zastosowanie na lekcji języka hiszpańskiego

- 1. Doświadczenie:** Uczniowie zapoznają się z tekstem i podkreślają w nim rzeczowniki wraz z rodzajnikami "el" lub "la". Wszystkie słowa wpisują do tabeli, która podzielona jest na rzeczowniki rodzaju żeńskiego (la) i rodzaju męskiego (el).
- 2. Refleksja:** Uczniowie szukają cech wspólnych rzeczowników rodzaju męskiego i rodzaju żeńskiego, starają się znaleźć regułę na podstawie wyszczególnionych rzeczowników.
- 3. Wiedza (teoria):** Uczniowie weryfikują stworzone przez siebie zasady z teorią przedstawioną w podręczniku. Wspólnie wyjaśniamy wątpliwości, uczniowie uzupełniają ewentualne braki w swoich własnych obserwacjach.
- 4. Zastosowanie:** Uczniowie uzupełniają tekst z lukami, muszą wybrać odpowiedni rodzajnik "el" lub "la" dla każdego rzeczownika. Dzięki temu zadaniu uczniowie mają możliwość zweryfikować poznane zasady, następnie sprawdzają nawzajem swoje odpowiedzi.

Scenariusz lekcji chemii

Temat lekcji: Właściwości i zastosowanie wybranych kwasów.

Cele operacyjne:

Uczeń wie:

- jakie właściwości posiadają kwasy: siarkowy (VI), azotowy (V)
- jakie praktyczne zastosowanie mają badane kwasy
- w jaki bezpieczny sposób badać właściwości wybranych substancji

Uczeń umie:

- zbadać w sposób bezpieczny właściwości kwasów
- współdziałać w grupie przy rozwiązywaniu problemów i formułować własny pogląd
- wyciągać wnioski na podstawie informacji i obserwacji
- stosować się do zasad BHP pracowni chemicznej

Metody i formy pracy:

1. praktyczna eksperyment (doświadczenie w cyklu Kolba)
2. poszukująca – dyskusja, obserwacje i wnioski (refleksja w cyklu Kolba)
3. praca w grupach – formułowanie teorii (wiedza w cyklu Kolba)
4. podająca, opowiadanie, praca w grupach (zastosowanie zdobytej wiedzy w praktyce w cyklu Kolba)

Materiały i pomoce:

- karty pracy ucznia

„Projekt wspierany finansowo przez Komisję Europejską. Komisja nie ponosi odpowiedzialności za materiały i treści w nim zawarte.”

- odczynniki: kwas siarkowy (VI), kwas azotowy (V), cukier, bibuła, tkanina, białko jaja kurzego, piórko.
- szkło i sprzęt laboratoryjny: probówki, zlewki, szkiełko zegarkowe, termometr, bagietki szklane, statyw, szczytce, biały fartuch, okulary i rękawice gumowe.

Czas zajęć:

1 godzina lekcyjna

Przebieg lekcji:**1. Część organizacyjna:**

Sprawdzenie listy obecności, wprowadzenie atmosfery pracy.

2. Część nawiązująca:

Przypomnienie wiadomości z poprzedniej lekcji, na temat budowy kwasów.

3. Część właściwa :

Podanie tematu lekcji i uświadomienie uczniom celów lekcji, nauczyciel formułuje hasło: „Jak zbadać właściwości wybranych kwasów?”- dyskusja, aby rozwiązać ewentualne wątpliwości dotyczące postawionego pytania uczniowie obserwują doświadczenia przeprowadzane przez nauczyciela lub doświadczenie przeprowadzają samodzielnie zgodnie z instrukcjami i zachowanie zasad BHP.

Doświadczenie numer 1

Badanie właściwości stężonego roztworu kwasu siarkowego (VI)

Nauczyciel ubiera fartuch, rękawice gumowe i okulary. Na trzech szkiełkach zegarkowych umieścić kolejno: cukier, skrawek bibuły, kawałek tkaniny. Na każdą substancję nanieść ostrożnie po 2 krople stężonego roztworu kwasu siarkowego (VI). Po chwili tkaninę ze szkiełka chwycić szczytcami i wypłukać pod bieżącą wodą.

Uczniowie podają obserwacje i formułują wniosek. Uczniowie poprzez prowadzenie dyskusji, wymieniania nawzajem spostrzeżeń, w sposób zabawny lub mniej zabawny, wskazują co zaobserwowali. Nauczyciel wraz z uczniami rozmawiają na temat tego co widzieli, co myślą, dlaczego jest tak a nie inaczej? Następnie nauczycielka przekazuje najważniejsze informacje dotyczące właściwości kwasów i wspólnie z uczniami podają obserwacje i formułują wnioski. Cukier, bibuła i tkanina pod wpływem stężonego roztworu kwasu siarkowego (VI) czernieją, a na tkaninie wypłukanej w wodzie widoczne są dziury w miejscach poddanych działaniu stężonego kwasu. Na podstawie obserwacji można sformułować wniosek, że stężony roztwór kwasu siarkowego (VI) ma właściwości żrące i powoduje zwęglenie cukru, bibuły i tkaniny, dlatego nauczyciel jest zaopatrzony w rękawice i fartuch ochronny.

Doświadczenie numer 2:

Rozcieńczanie stężonego roztworu kwasu siarkowego (VI):

Do dużej zlewki należy nalać wody do 1/3 objętości. Zmierz jej temperaturę. Odłóż termometr. Następnie bardzo ostrożnie, wlewając po bagietce dodaj około 5 ml stężonego kwasu siarkowego (VI). Zamieszaj roztwór bagietką i ponownie zmierz temperaturę.

Uczniowie podają obserwacje i formułują wniosek. Po raz kolejny następuje burza mózgów. Uczniowie wypowiadają swoje przemyślenia na temat tego co zaobserwowali, dlaczego tak jest? Co byłoby gdyby nauczyciel wlał wodę do kwasu a nie kwasu do wody? dlaczego to

„Projekt wspierany finansowo przez Komisję Europejską. Komisja nie ponosi odpowiedzialności za materiały i treści w nim zawarte.”

doświadczenie przeprowadzał w okularach ochronnych, rękawicach i fartuchu? Każdy z uczniów określa swoje przemyślenia i refleksje.

Następnie nauczyciel wraz z uczniami podaje obserwacje i formułuje wniosek. Zaobserwowano, że stężony roztwór kwasu siarkowego (VI), wlane do wody, spływa na dno zlewki. Po wymieszaniu powstaje klarowny, bezbarwny roztwór. Na podstawie obserwacji można sformułować wniosek, że stężony kwas siarkowy (VI) 98% ma gęstość większą od gęstości wody. Rozcieńczanie kwasu zachodzi z wydzielaniem energii. Jest to zjawisko egzoenergetyczne, a ponieważ energia wydzielana jest jedynie na sposób ciepła, zalicza się do zjawisk egzotermicznych. Kwas ten należy wlewać do wody powoli po bagietce. Jeśli postąpimy odwrotnie, czyli wodę wlejemy do kwasu, czyli substancję o mniejszej gęstości do stężonego roztworu kwasu siarkowego (VI) to proces przekazywania energii zajdzie wyłącznie na powierzchni zetknięcia się wody ze stężonym roztworem kwasu. Woda zacznie wrzeć, a krople roztworu kwasu wraz z wodą wyprysną poza naczynie, co jest bardzo niebezpieczne, ponieważ grozi poparzeniem.

Nauczyciel wraz z uczniami określają właściwości kwasu siarkowego (VI) i jak należy się z nim obchodzić.

Stężony roztwór kwasu siarkowego (VI) jest oleistą, bezbarwną cieczą od gęstości większej od gęstości wody. Zwęгла substancje organiczne (białko, cukier, bibułę itp.) oraz skórę, pochłaniając wodę z ich cząsteczek, gdyż jest silnie higroskopijny. Jest żrący i bezwonny. Nauczyciel podaje uczniom jakie zastosowanie ma kwas siarkowy (VI). Uczniowie określają w praktyce jego zastosowanie i określają, że podczas pracy z tym kwasem należy zakładać odzież ochronną i zachować właściwe zasady bezpieczeństwa.

Jako jedno z zastosowań nauczyciel wspomina, że kwas ten w postaci 36% roztworu stosowany był jako elektrolit w akumulatorach samochodowych i dlatego zużyty akumulator powinien poddany być odpowiedniej utylizacji.

Doświadczenie numer 3 – badanie właściwości kwasu azotowego (V).

Na dwóch szkiełkach zegarkowych umieszczamy kolejno: na jednym białko jaja kurzego na drugim ptasie piórko i dolewamy ostrożnie 2 krople stężonego roztworu kwasu azotowego (V). Badamy również zapach kwasu. Uczniowie podają obserwacje i formułują wniosek. Uczniowie poprzez dyskusję i refleksje na podstawie obserwacji wyciągają wnioski z doświadczenia dotyczące właściwości kwasu azotowego (V). Prowadzą dyskusję wymieniając się nawzajem swoimi przemyśleniami z obserwowanego doświadczenia.

Zaobserwowano, że pod wpływem stężonego roztworu kwasu azotowego (V) białko przybiera intensywne żółte zabarwienie. Białko ścina się i barwi na żółto- zaszała reakcja charakterystyczna dla białek. Nosi ona nazwę reakcji ksantoproteinowej i jest wykorzystywana do identyfikacji białek. Kwas ten ma charakterystyczny ostry zapach. Nauczyciel pomaga uczniom określić właściwości kwasu azotowego (V) i dlaczego zapach substancji badaliśmy w taki a nie inny sposób (uczniowie również przedstawiają swoje przemyślenia dotyczące sposobu badania zapachu substancji). Kwas azotowy (V) jest bezbarwną cieczą i ma charakterystyczny ostry zapach. Jest żrący i powoduje żółknięcie białek (piór, białka jaja kurzego) w reakcji ksantoproteinowej. Niszczy także tkanki organizmów, wywołując bardzo bolesne oparzenia, ma silne właściwości utleniające. Nauczyciel precyzuje, dlaczego pary badanej substancji kierujemy ruchem

wachlującym dłoni w stronę nosa. Określamy jakie praktyczne zastosowanie ma kwas azotowy (V) i jak należy zachować środki ostrożności podczas pracy z tym kwasem.

Na koniec lekcji nauczyciel wspólnie z uczniami poszukuje kwasów, z którymi możemy spotkać się w życiu codziennym, w swoim najbliższym otoczeniu, w szkole, w pracy w życiu (np. kwas solny, kwas octowy, kwas cytrynowy, kwas siarkowy (VI), kwas mrówkowy, kwas siarkowodorowy, kwas fosforowy (V), kwas węglowy). Zastanawiamy się nad ich rolą i znaczeniem oraz wspólnie oceniamy sposoby postępowania z nimi posługując się dotychczasowymi doświadczeniami.

4. Podsumowanie – pytania utrwalające i ocena uczniów aktywnych

W tak przeprowadzonej lekcji możemy wyróżnić cztery elementy, które składają się na cykl Kolba. Na opisanej powyżej lekcji chemii, uczniowie przeszli przez wszystkie jego 4 etapy:

1. Badanie właściwości wybranych kwasów to etap, który nazywamy doświadczeniem.
2. Etap wspólnej rozmowy i analizy przeprowadzonego doświadczenia to refleksja.
3. Prezentacja przedstawiona przez nauczyciela jest etapem określanym jako teoria.
4. Poszukiwanie kwasów w swoim otoczeniu to przykład zastosowania.

Metoda SMART

Metoda SMART jest to narzędzie służące do tworzenia celów, które są konkretnie określone, mierzalne, osiągalne, istotne i terminowe. Jest to skrót od angielskich słów Specific, Measurable, Achievable, Relevant i Time-bound. Każdy z tych elementów ma określone znaczenie:

Specific (konkretny): Cel powinien być precyzyjnie zdefiniowany i jasny, aby każda osoba w zespole miała tę samą interpretację celu.

Measurable (mierzalny): Cel powinien być możliwy do zmierzenia w celu oceny stopnia jego realizacji. Konieczne jest określenie konkretnych wskaźników, które pozwolą na monitorowanie postępów.

Achievable (osiągalny): Cel powinien być osiągalny i realistyczny, z uwzględnieniem dostępnych zasobów, umiejętności i czasu. Należy unikać tworzenia celów niemożliwych do osiągnięcia.

Relevant (istotny): Cel powinien być istotny i mieć znaczenie w kontekście większych celów organizacji lub projektu. Powinien wpływać na realizację strategicznych priorytetów.

Time-bound (terminowy): Cel powinien mieć określony termin lub ramy czasowe dla realizacji, aby utrzymać odpowiednią presję oraz umożliwić planowanie i monitorowanie postępów.

Metoda SMART jest szczególnie przydatna w zarządzaniu projektem, budowaniu strategii, określaniu celów indywidualnych lub grupowych, tworzeniu rocznych planów działania, oraz w innych obszarach, gdzie potrzebna jest klarowna i osiągalna ścieżka do sukcesu.

Wyznaczanie celów metodą SMART

Na przykładzie planowania powtórek do egzaminu maturalnego z języka polskiego

Cel powinien być:

Sprecyzowany: Chcę opanować wiedzę na temat epok literackich od antyku do współczesności.

Mierzalny: Potrafię wymienić i scharakteryzować myśli poszczególnych epok, przeanalizować dzieła ważne dla poszczególnych okresów historii, scharakteryzować dzieła wiodących twórców oraz wyjaśnić ich wpływ na kulturę.

Ambitny: Zdam egzamin z satysfakcjonującym mnie wynikiem.

Realny: Opanuję wiadomości przedstawione na lekcjach, poszerzając zakres wiadomości we własnym zakresie o ile to możliwe.

Terminowy: Na koniec każdego miesiąca będę miał powtórzony i usystematyzowany materiał dotyczący kolejnej epoki. Będę przygotowany do odpowiedzi ustnej lub sprawdzianu z epoki. Do czasu matury powtórzone w ten sposób będą wszystkie epoki literackie.

Dodatkowo cel powinien być także pozytywnie sformułowany i zależny od osoby do niego dążącej.

Uczeń łatwiej osiągnie cel, gdy sformułuje go zaczynając od słów „chcę...” oraz gdy weźmie odpowiedzialność za swoje przygotowania do matury. W tym wypadku cel mógłby brzmieć: „Chcę usystematyzować oraz uzupełnić swoją wiedzę na temat epok literackich od antyku do współczesności w stopniu umożliwiającym mi zdanie egzaminu maturalnego na satysfakcjonującym mnie poziomie.”

MODEL SPINKA

Informacja zwrotna model SPINKA na przykładzie oceny pracy przygotowanej przez ucznia

„Projekt wspierany finansowo przez Komisję Europejską. Komisja nie ponosi odpowiedzialności za materiały i treści w nim zawarte.”

Stosując poniższy model zwiększamy szansę na to, że ocena zmotywuje ucznia i wskaże dalszą drogę rozwoju umiejętności.

Sprecyzuj: Precyzyjnie wymieniamy elementy podlegające ocenie oraz odnosimy się bezpośrednio do pracy ucznia.

Pozytywy: Wymieniamy mocne strony pracy przygotowanej przez ucznia. Używając komunikatów „Podobało mi się...” oraz „Dobrze zrobiłeś...” wymieniamy 3-4 dobre elementy.

I: Przechodząc do słabych stron, unikamy łącznika ALE. Zamiast tego korzystamy ze słów „Jednocześnie...”, „To co mi się nie podobało...” lub „To co powinieneś poprawić...”.

Negatywy: Wskazujemy rzeczowo maksymalnie 3 negatywne elementy pracy ucznia.

Konsekwencje: Wskazujemy konsekwencje błędów pojawiających się w pracy. Możemy użyć słów „Efekt był taki...” lub „To co powiedziałeś spowodowało...”.

Alternatywy: Proponujemy lepszy sposób wykonania zadania. Możemy użyć zwrotów „Proponuję...” lub „Następnym razem...”.